

LO-seminarium, 24 maj 2005
Inledning av Anna Thoursie

Stabiliseringspolitikens möjligheter och begränsningar

Jag vill hälsa er alla välkomna till dagens seminarium som LO-ekonomerna arrangerat, och som skall handla om problemställningen:

- hur stor handlingsfrihet dagens beslutsfattare inom stabiliseringspolitik har eller borde ha

och, inom denna faktiska eller önskvärda handlingsfrihet,

- vilka resultat som är möjliga att uppnå genom stabiliseringspolitiska åtgärder.

Jag vill särskilt hälsa våra gäster och debattdeltagare välkomna,

- riksbankschefen Lars Heikensten,
- generaldirektören för Konjunkturinstitutet, Ingemar Hansson,
- Torsten Persson, professor vid Institutet för internationell ekonomi på Stockholms universitet,
- Nils Gottfries, professor vid nationalekonomiska institutionen på Uppsala universitet,
- Arne Kjörnsberg, socialdemokratisk ordförande i riksdagens finansutskott och
- Mikael Odenberg, moderat vice ordförande i riksdagens finansutskott.

Debattdeltagarna från LO-ekonomerna är LO:s chefsekonom Dan Andersson och Lena Westerlund. Den sista halvtimmen av seminariet ägnar vi åt frågor och debatt där åhörarna är mycket välkomna med inlägg, frågor och ifrågasättanden. Själv heter jag Anna Thoursie och även jag arbetar som LO-ekonom. Min uppgift i det här seminariet är att fungera som inledare och samtalsledare.

LO-ekonomerna är mycket oroliga över den höga konjunkturberoende arbetslösheten. Det är därför vi önskar föra en offentlig diskussion med finansutskottets ordförande och vice ordförande, med riksbankens och konjunkturinstitutets ledningar och med forskare inom nationalekonomi om dagens svårbedömda läge och vilka möjligheter och begränsningar stabiliseringspolitikens har i detta.

I dagens ekonomiska situation finns det, som vi ser det, fyra viktiga frågor.

Den första är vad som kan respektive inte kan uppnås med hjälp av stabiliseringspolitik. Är stabiliseringspolitiska åtgärder betydelsefulla verktyg?

I början av 1990-talet, när försöken att försvara den fasta kronkursen inte lyckades, så avgjordes därmed också vilket stabiliseringspolitiskt verktyg som skulle vara det huvudsakliga. Med rörlig växelkurs är penningpolitiken det mest kraftfulla verktyget. Men det utesluter inte att finanspolitiken kan komplettera penningpolitiken i vissa lägen. Så den andra frågan gäller hur rollfördelningen mellan finans- och penningpolitiken bör se ut när det gäller att stabilisera ekonomin.

Ett avgörande skäl till att den nuvarande stabiliseringspolitiska ordningen fått en så bred uppslutning är att uppgiften att stabilisera inflationen i normalfallet sammanfaller med uppgiften att stabilisera resursutnyttjandet och därmed arbetslösheten. Men det är otillfredsställande att det i dagens ekonomiska läge råder oklarhet om penningpolitikens effekter. Den tredje frågan blir därför om penningpolitiken kan och bör utvecklas? Följdfrågan vid ett jakande svar blir i så fall Hur bör den utvecklas?

Samma fråga bör ställas om finanspolitiken och det är vår fjärde och sista fråga: Kan finanspolitiken utvecklas - och om svaret blir ja - Hur bör den utvecklas?

Dan Andersson börjar med att tala om vilken roll Riksbanken har i lönebildningen i sin roll som "buse". Att döma av innehållet i hans anförande som jag tidigare tagit del av kan en alternativ rubrik, hör och häpna, faktiskt vara "Därför är LO Riksbankens bästa vän".